

اسید پاشی در حقوق کیفری ایران و اسناد بین المللی

www.ketab.ir

مؤلف:
سوسن قاسمی

۱۴۰۰

سرشناسه	: قاسمی، سوسن
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: اسیدپاشی در حقوق کیفری ایران و اسناد بین‌المللی / مولف سوسن قاسمی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات شیل، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۷۰ ص.
شابک	: 978-622-7700-12-1
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: جرایم علیه اشخاص-- ایران
موضوع	: Offenses against the person-- Iran
موضوع	: اسیدپاشی
موضوع	: Acid attack*
موضوع	: حقوق جزا -- ایران
موضوع	: Criminal law -- Iran
موضوع	: حقوق جزا -- مطالعات تطبیقی
موضوع	: Crime law -- Comparative studies
رده بندی کنگره	: KMH۴۰۴۹
رده بندی دیویی	: ۳۴۵/۵۵۰۲۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۶۰۶۰۴
وضعیت رکورد	: فیبا

اسیدپاشی در حقوق کیفری ایران و اسناد بین‌المللی

ISBN: 978-622-7700-12-1

کتاب حقوق جزا محفوظ است

مؤلف: سوسن قاسمی

ناشر: انتشارات شیل

سال چاپ: ۱۴۰۰

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۳۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۷۰۰-۱۲-۱

طراح جلد: کرارپس

قیمت: ۳۴۵۰۰ تومان

انتشارات شیل ناشر کتب تخصصی و دانشگاهی ۰۹۳۰۱۳۰۰۲۴۰-۰۲۱)۷۷۷۴۲۵۵۱-

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۹
بخش اول: مقدمه و کلیات.....	۱۱
مقدمه.....	۱۱
تعریف جرم.....	۱۶
تاریخچه.....	۲۰
قبل از تدوین اولین قانون جزایی.....	۲۰
بعد از تصویب اولین قانون جزایی در ایران.....	۲۳
مبانی جرم اسیدپاشی.....	۲۴
مصلحت حفظ نفس (جلوگیری از ورود ضرر به دیگران).....	۲۵
ضرورت حفظ نظم عمومی (جلوگیری از ورود ضرر به خود).....	۲۶
منابع جرم اسیدپاشی.....	۲۶
ماده واحده سال ۱۳۳۷ راجع به مجازات مرتکبین اسیدپاشی.....	۲۷
تعریف جرم اسیدپاشی.....	۳۳
تعریف اسیدپاشی براساس لایحه قانونی مربوط بر اسیدپاشی مصوب: ۱۳۳۷/۱۲/۱۶.....	۳۴
عناصر متشکله جرم اسیدپاشی.....	۳۵
بزه دیدگی.....	۳۶
معنی لغوی بزه دیده و بزه دیده شناسی.....	۳۶
تعریف مجنی علیه.....	۳۷
نظریه شتاب دهندگی بزه دیده.....	۳۸
بزه دیده در آثار مکتوب حقوقی و جرم شناسی:.....	۳۹
گونه‌های سیاست جنایی حمایت از بزه دیده.....	۴۰
بزه دیدگی مستقیم و غیر مستقیم.....	۴۰

- بزه دیدگی دوباره یا مکرر ۴۱
- بزه دیدگی فردی و جمعی ۴۲
- بزه دیدگی ثانوی ۴۳
- تئوری های مربوط به توجیه علل بزه دیدگی ۴۳
- تئوری شتابزدگی بزه دیده ۴۳
- تئوری سبک زندگی (شیوهی زیستن) ۴۴
- تئوری اعمال روزمره ۴۵
- شناخت بزه دیده از دیدگاه جرم شناسی ۴۵
- پرهیز از دوستی های نامتعارف با افراد ۴۵
- رجوع به مشاوره در صورت سماجت خواستگار ۴۶
- خوداری از ایجاد هر گونه تنش با افراد جامعه ۴۶
- اعلام به مقامات ذی صلاح در صورت تهدید به اسیدپاشی ۴۶
- آمار اسیدپاشی ۴۷
- بخش دوم: بررسی جرم اسید پاشی در حقوق ایران ۴۹
- شروع به جرم اسید پاشی ۴۹
- ارکان جرم اسیدپاشی ۵۰
- رکن قانونی اسیدپاشی ۵۰
- رکن مادی اسیدپاشی ۵۱
- رکن روانی اسیدپاشی ۵۲
- تحلیل لایحه ماده واحده مصوب ۱۳۳۷ ۵۲
- اسیدپاشی و جرم محال ۵۳
- معاونت در جرم اسیدپاشی ۵۴
- جرم اسیدپاشی مصداق محاربه، یا افساد فی الارض ۵۵
- عنصر قانونی جرم اسیدپاشی ۵۶

عنصر مادی جرم اسیدپاشی	۵۷
رفتار	۵۷
شرایط	۵۸
اسید بودن مواد موضوع جرم	۵۸
پاشیدن	۵۸
عنصر روانی جرم اسیدپاشی	۵۹
حمایت از بزه دیده در مرحله اجرای احکام و تأمین ضرر و زیان	۶۰
مبانی حمایت از حقوق بزه دیده در سیاست جنایی	۶۰
حل و فصل‌های غیر قضایی	۶۱
تقلیل بزه کاری	۶۲
مجازات‌ها	۶۳
تحلیل بزه دیده شناسانه اسیدپاشی (یک پرونده اسید پاشی)	۶۵
آثار بزه دیدگی اسیدپاشی بر بزه دیدگان نامستقیم	۶۶
آثار بزه دیدگی بر بزه دیده مستقیم اسیدپاشی و بحران پس از بزه دیدگی او	۶۷
مسئله جبران بزه دیدگی در پرونده‌ها	۶۸
بخش سوم: مجازات جرم اسیدپاشی	۷۱
دیه	۷۳
تعزیر	۷۴
مجازات‌های تکمیلی و تبعی	۷۵
شروع به جرم	۷۵
تخفیف مجازات	۷۶
تعویق صدور حکم و تعلیق اجرای مجازات	۷۷
رابطه اسیدپاشی با ومحاربه و افساد فی الارض	۷۷
اسیدپاشی و محاربه	۷۷

- ۷۸..... اسیدپاشی و افساد فی الارض
- بخش چهارم: عوامل مؤثر بر ارتکاب جرم اسیدپاشی و انگیزه‌های مرتکبین
- ۷۹..... شناخت عوامل جرم زا
- ۸۰..... عوامل فردی درونی
- ۸۳..... عوامل اجتماعی «بیرونی»
- ۸۳..... محیط اجتماعی خانواده
- ۸۳..... محیط فرهنگی
- ۸۴..... انگیزه‌های مرتکبین جرم اسیدپاشی
- ۸۴..... وسیله‌ای برای تهدید و دستیابی به اهداف مجرمانه
- ۸۵..... پیشگیری از ارتکاب جرم اسیدپاشی
- ۸۵..... ارائه راهکارهای مناسب جهت پیشگیری از جرم اسیدپاشی
- ۸۶..... لزوم فرهنگ سازی در جامعه
- ۸۶..... اعمال اشد مجازات
- ۸۷..... اعمال محدودیت جهت دسترسی آسان اشخاص به اسید
- ۸۷..... رسیدگی قاطع و کاهش زمان فرایند دادرسی توسط مراجع قضایی
- ۸۸..... تسریع در روند شناسایی و دستگیری متهم
- بخش پنجم: حمایت کیفری از بزه دیدگان اسید پاشی
- ۸۹..... قانون تشدید مجازات اسید پاشی و حمایت از بزه دیده اسیدپاشی در قانون مجازات سال ۱۳۹۸
- ۹۸..... مجازات جرم اسیدپاشی در قوانین ۱۳۹۸ و اعمال اشد مجازات
- ۹۹..... بررسی جرم اسید پاشی و مجازات در قانون مجازات سال ۱۳۹۸
- ۱۰۰..... اشد مجازات یعنی قصاص با اسید در قانون مجازات سال ۱۳۹۸
- ۱۰۰..... عدم بازدارندگی قانون در جرم اسید پاشی در قانون مجازات سال ۱۳۹۸

اسیدپاشی حمله‌ای است که نه به قصد قتل، بلکه معمولاً برای انتقام و نابودی زندگی اجتماعی و آینده قربانی انجام می‌شود. اسید از واژه لاتین acid به معنای ماده‌ای شیمیایی که واجد خسیصه خوردگی و سوزانندگی است. و مزه ترش دارند تعبیر می‌شود. اسید ماده‌ای است که قرن‌ها از شناخت آن می‌گذرد، اما به نظر نمی‌رسد که پدیده اسیدپاشی قدمتی بیشتر از صد و پنجاه سال داشته باشد. اسید مورد استفاده بیشتر اسیدسولفوریک، اسیدکلریدریک، اسید نیتریک و سود سوزآور (هیدروکسید سدیم) است، البته این ماده آخری از نظر شیمیایی در زمره اسیدها قرار نمی‌گیرد، محلول‌ها یا مواد شیمیایی را که ویژگی‌های اسید مانند داشته باشند اسیدی می‌خوانند. اسیدپاشی درواقع یک بزه بسیار فجیع که در جامعه نمود پیدا کرده تأثیر بسیار نامطلوبی بر روی قربانی خود بر جای می‌گذارد.

جرم اسیدپاشی با همه نگرانی‌هایی که در چند سال اخیر در جامعه ایجاد کرده است، متأسفانه در قانون گذشته تعریف و مجازات مشخصی ندارد، نبود تعریف مشخص از بزه اسیدپاشی در قوانین، سبب شده بود که قضات این فاقه وحدت ملاک و وحدت رویه در این مورد باشند به گونه‌ای که برخی همچنان به قانون مصوب سال ۱۳۳۷ در مورد اسیدپاشی مراجعه می‌کنند. با تصویب قانون تشدید مجازات اسیدپاشی و حمایت از بزه دیدگان ناشی از آن مصوب ۱۳۹۸ می‌توان گفت تاحدودی این خلاء‌های قانونی کاسته شده است هرچند تعریف خاصی از اسیدپاشی در قانون فوق الذکر وجود ندارد ولی قانونگذار در مواد مختلف به مجازات مباشرین و معاونین این جرم اشاره کرده است. این جرم معمولاً دلیل عاطفی دارد و از نگرش نادرستی نشأت می‌گیرد که حق انتخاب را صرفاً مخصوص مردان می‌داند و زنان باید نسبت به این انتخاب تمکین کنند در غیر این صورت با عواقب دردناک آن مواجه می‌شوند.